

Høringssvar j.nr. 2017 – 5537

Evaluering af bredbåndspuljen:

1. a. Nej Bredbåndspuljen har ikke tilgodeset de områder, der har størst behov for tilskud, så forsyningsvirksomhederne var interesseret.

b. Ja, der har været den positive effekt, at der har været stor fokus på bredbånd, og det derfor – bl.a. på Nordfyn – har betydet er koncentreret indsat fra mange ildsjæle, som har givet 95 % af de nordfynske landdistrikter lynhurtigt bredbånd på kommercielle betingelser.

c. På Nordfyn kunne vi have opnået støtte til 6 af 9 projekter (ca. 1200 ejendomme), såfremt vi havde valgt at beholde ansøgningerne, som vi imidlertid trak tilbage p.g.a. basis for gennemførelse på kommercielle betingelser.

d. Da langt de fleste forsyningselskaber har en standardtilslutningspris på kr. 3.000, bør det være en standardbetingelse i tilskudsberegningen. Såfremt der stilles betingelser om en højere egenbetaling ved et projekt støttet af bredbåndspuljen, vil mange vægre sig mod at give tilsagn, idet de håber at projektet gennemføres uden deres accept, og at de efterfølgende kan blive tilsluttet med en lavere egenbetaling.

c. (igen!) Vi har ikke konstateret en tilbageholdenhed fra forsyningselskabernes side p.g.a. Bredbåndspuljen.

e. Kortet over manglen på bredbåndsdækning er aldrig up-to-date, da forsyningselskaberne typisk først indberetter ”planer om dækning”, når der er lavet bindende aftale med beboere i et givet område.

f. Vi har ikke konstateret konkurrencemæssige problemer i.f.m. Bredbåndspuljen, vi har derimod haft svært ved at få udbydere til at afgive tilbud på et ellers klart defineret område.
2. a. Nej

b. Se vedhængte forslag til ændring af pointskala

c. Det må være bredbåndsselskaberne, der skal svare på det.

d. Se forslag til ændring af pointskala, som også tager højde herfor.

e. Sommerhuse bør ikke kunne modtage tilskud fra bredbåndspuljen, da den generelle årsag til deres vægring mod at lave aftale om bredbånd på kommercielle betingelser er, at de generelt kun vil betale ¼ af ”normalprisen”, da de ”kun bruger bredbåndet om sommeren”. Generelt ligger sommerhuse i tættere bebyggede områder, og kan opnå tilslutning på kommercielle ”normal”betingelser.

Øvrige kommentarer.

Der er mange steder installeret bredbånd på kommercielle betingelser. Men helt generelt har vi de såkaldte ”sidevejsejendomme”, som ikke kunne på bredbånd på kommercielle betingelser, da afstanden til den enkelte ejendom var for stor.

Nordfyn har ca. 5.000 ejendomme beliggende i landdistrikter (udenfor byer med over 1000 indbyggere). Der er i dag ca. 200 af disse ejendomme, som ikke har fået tilbud om bredbånd, og som ikke vil have mulighed for at blive tilgodeset i bredbåndspuljen, da prisen for tilslutning i de fleste tilfælde vil overskride kr. 70.000 pr. installation, hovedsageligt som følge af kravene til "Åben engrosadgang", der vil betyde store ekstraomkostninger til bredbåndsselskabet i form af meromkostninger til installationer i såvel teknikhuse, som til ekstra kabelføring frem til området.

Med venlig hilsen

Landsforeningen Landsbyerne i Danmark og Nordfyns Landdistriktsråd.

Kjeld Hansen

Oversigt over pointmodel

	Kriterie	Point	Vægtning
1.	Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s: Procentuel andel af de tilskudsberettigede boliger, sommerhuse og virksomheder, som søger tilskud, og som ikke har adgang til maksimalt 10 Mbit/s download og 2 Mbit/s upload.	0-100 point 0-100 pct. boliger, sommerhuse og virksomheder i projektområdet	25 %
2	Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 5/1 Mbit/s: Procentuel andel af de tilskudsberettigede boliger og virksomheder, som søger tilskud, og som ikke har adgang til maksimalt 5 Mbit/s download og 1 Mbit/s upload	0-100 point 0-100 pct. boliger og virksomheder i projektområdet	25 %
3	Projektets størrelse: Antal tilskudsberettigede, som søger tilskud	1-100 point 1 -100 forbindelser i det pågældende projektområde	15 %
4	Totalprisen per tilslutning: Gennemsnitlig pris pr. adresse fratrukket eventuel kommunal medfinansiering samt evt. egenbetaling over kr. 3.000	0-100 point 10.000 kr. giver 100 point. Herefter falder pointscoren lineært indtil 70.000 kr., hvor der slet ikke scores point.	10 %
5	Afstandsgennemsnit pr ejendom i projekt	reduceres med 1 procentpoint pr 10 m, svarende til 0% ved 50 m	25 %

**TELE
INDUSTRIEN**
teleindustriens
branchesamarbejde

Til
tele@ens.dk

19. oktober 2017

Høringssvar vedr. bredbåndspuljen

Teleindustrien i Danmark takker for høringen og vil gerne fremsætte en række generelle bemærkninger til høringen.

Teleindustrien mener generelt, at investeringerne i teleinfrastrukturen fremmes bedst gennem grundlæggende principper om markedsbaseret udvikling og teknologineutralitet – at sikre en rød tråd i telepolitikken og sikre bred opbakning og forudsigelighed for de oftest meget store og langsigtede investeringer i branchen.

Der er afsat 200 mio. kr. i bredbåndspuljen over 4 år, hvilket skal ses i sammenhæng med branchens tilsvarende investeringer på over 24 mia. kr. i samme periode. Det, der fremmer dækningen med bredbånd bedst, er gode og forudsigelige rammevilkår for telebranchens investeringer. Teleindustrien skal således efterspørge en større grad af forudsigelighed og markedskonformitet i bredbåndspuljen, hvilket vi også efterlyste i vores sidste høringssvar om bredbåndspuljen, som blev hasteændret blot 10 dage før ansøgningsfristen, for at bringe bekendtgørelsen i overensstemmelse med EU-reglerne.

Teleindustrien vil foreslå, at regeringen søger en såkaldt paraplygodkendelse hos EU-Kommissionen for dels at sikre, at reglerne er i overensstemmelse med EU-reglerne og således ikke efterfølgende skal hasteændres, men måske endnu mere vigtigt, for at få godkendt et sæt mere markedskonforme og relevante krav, der passer til det danske marked.

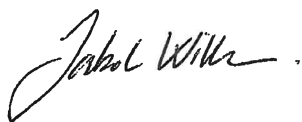
Det gælder i særdeleshed kravet om, at der skal etableres 2 ekstra tomrør ved støttede net. Der er næppe stor efterspørgsel fra markedets parter til adgang via passiv infrastruktur i de områder, hvor bredbåndspuljen skal anvendes. Projekterne i puljen er typisk små og baseret i yderområder og egner sig ikke til 3. parts adgang via passiv infrastruktur. Kravet om tomrør bliver herved blot et fordyrende element i udrulningen, uden at skabe den øgede konkurrence, som kravet ellers er tiltænkt.

Teleindustrien har i den forbindelse fremsendt en forespørgsel til Energistyrelsen, om hvordan vi skal fortolke kravene om etablering af tomrør. Det er vigtigt med en snarlig afklaring heraf, for at undgå at det går ud over selskabernes investeringer. En paraplygodkendelse vil i øvrigt fjerne den slags barrierer.

Bredbåndspuljen har herudover bidraget positivt på bredbåndsmarkedet i forhold til at samle efterspørgslen og have fokus på egenbetalingen. Det er elementer, der også bidrager til den kommercielle udrulning.

Endelig skal det bemærkes, at der bør tilstræbes en højere grad af teknologineutralitet, idet mobilområdet de facto er udelukket.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør

Til: Energistyrelsen, tele@ens.dk

Dok. ansvarlig: TWO
Sekretær: EDR
Sagsnr: s2017-775
Doknr: d2017-16424-9.0
23. oktober 2017

Høring over evaluering af bredbåndspuljen

Dansk Energi skal indledningsvis kvittere for muligheden for at kunne afgive svar vedrørende evaluering af bredbåndspuljen.

Dansk Energi finder det af største betydning for den fortsatte digitalisering og vækst i Danmark, at alle sikres adgang til en digital infrastruktur i verdensklasse. Dansk Energi finder det samtidig afgørende, at udviklingen som udgangspunkt varetages af de private markeds kræfter og at statslig intervention, som tilfældet med bredbåndspuljen, afgrænses til at virke i områder, hvor det er udelukket, at markeds kræfterne kan løfte opgaven.

Dansk Energi har følgende bemærkninger til de af Energistyrelsen to overordnede spørgsmål:

1. Har puljen virket efter hensigten?

Dansk Energi anser hensigten med bredbåndspuljen for en politisk erkendelse af og vilje til at hjælpe de tusindvis af borgere og virksomheder, som i dag ikke har adgang til en ordentlig digital infrastruktur.

Dansk Energi anser dog ikke bredbåndspuljen for – i sin nuværende form – at være det rette værktøj til at sikre dækning med ordentlig digital infrastruktur i de områder af Danmark, hvor markeds kræfterne ikke virker.

Det skyldes ikke mindst, at erfaringerne med puljen har vist, at der i områder, hvor markedslogikken tilsiger, at teleselskaber sikrer dækning, er givet tilskud gennem bredbåndspuljen. På den måde modvirker puljen teleselskabernes investeringsincitament i områder, som naturligvis bør gennemføres på helt kommercielle vilkår.

Dansk Energi anser dette for at være i modstrid med teleforliget og de politiske ønsker om en markedsbaseret udrulning af digital infrastruktur i Danmark, ligesom det udgør en grundlæggende forkert prioritering af de begrænsede midler, som bredbåndspuljen indeholder.

I sin nuværende form præmierer bredbåndspuljen projekter, som enten bør kunne – eller ligger tæt på at kunne – realiseres på kommercielle vilkår. Det bør omvendt være de projekter, som har sværest ved at blive realiseret kommercielt, som prioriteres højest.

Med andre ord burde bredbåndspuljens midler alene være brugt i områder, hvor en kommerciel udrulning ikke kan lade sig gøre eksempelvis på grund af en tynd befolkningstæthed.

Hvis man bor i et tætbeholdt område, som bør være et økonomisk attraktivt område at udrulle eller opgradere bredbåndsnet, og man kun kan få leveret 10 Mbit/s bredbånd, så bør det i Dansk Energis optik ikke være statsstøtte, som benyttes til at sikre dækning med bedre bredbånd, men markedet og en virksom konkurrence.

Dansk Energi anser det eksempelvis som et udtryk for et konkurrencesvigt, at der er givet millioner i statsstøtte gennem bredbåndspuljen til fibernet i Københavns Nordvest-kvarter. Et så eklatant konkurrencesvigt bør i Dansk Energis optik ikke løses med statsstøtte men via regulering eller andre politiske virkemidler.

Dansk Energi anser samtidig fraværet af kommunernes mulighed for særskilt at søge midler til større, kommunale udbud for værende medvirkende til, at bredbåndspuljen ikke har virket efter hensigten og således blot har sikret få tusindende husstande bedre digital infrastruktur. Kommunernes involvering vil således kunne sikre, at de offentlige midler rækker meget længere og dækker mange flere borgere og virksomheder end tilfældet er med den nuværende bredbåndspulje.

Dansk Energi vil dog slutteligt påpege, at en positiv effekt ved bredbåndspuljen har været signalet til borgerne om, at chancerne for at få bedre bredbånd øges markant, såfremt man går sammen med andre og aggregerer efterspørgslen og dermed øger den kommercielle interesse fra bredbåndsaktørernes side. Dette har vist sig at være af stor betydning mange steder.

2. Er der noget vedrørende puljen, som bør ændres?

Dansk Energi har en række konkrete forslag til, hvordan bredbåndspuljen kan ændres, så den dels rammer mere målrettet i de områder, hvor der er behov for en hjælpende hånd, og dels sikrer, at de begrænsede midler i bredbåndspuljen rækker længst muligt.

Dansk Energi anser ikke det nuværende hastighedskriterie på maksimalt 10/2 Mbit/s for retvisende i nutidens digitale Danmark. Kriteriet bør således øges til eksempelvis 30 Mbit/s, hvilket kan sikre at projekter hænger bedre økonomisk sammen for de kommercielle aktører og derved også sikre, at flere potentielt kan blive koblet på til færre omkostninger per husstand.

Samtidig bør bredbåndspuljen geografisk afgrænses, så den målrettes geografisk udsatte områder – det vil sige områder, hvor befolkningstætheden er lille – og hvor det af indlysende årsager er sværest for bredbåndsaktørerne at få en kommerciel bæredygtig udrulning til at hænge sammen.

Uden denne geografiske afgrænsning vil kommercielt (og tilnærmelsesvis kommercielt) bæredygtige projekter fortsat have mulighed for at få statsstøtte og dermed fortrænge private investeringer. Samtidig vil udfordringen med statens involvering med finansiel støtte fortsat fremstå kunstigt stor, da den fortsat vil indeholde kommercielt bæredygtige områder.

Hvad angår tredjepartsadgang til de netværk som etableres i regi af bredbåndspuljen, så støtter Dansk Energi hensigten, men en sådan adgang bør tilpasses, så den ikke kan kræves dagen efter et projekt er afsluttet. For de selskaber, som ikke allerede har etableret en tredjepartsadgang, vil det nemlig være praktisk talt umuligt at imødekomme og kan afholde selskaberne fra at deltage i projekter. Derfor bør der være en indfasningsperiode fra et afsluttet projekt til en eventuel anmodning om adgang kan gives, som giver sådanne selskaber mulighed for at få etableret de fornødne it-, tekniske og administrative systemer til at håndtere en sådan adgang.

Dansk Energi vurderer derudover ikke, at der i dag er lige konkurrencemuligheder i forhold til den valgte adgangsmetode for tredjepartsadgang, da metoden favoriserer TDC.

De net der etableres gennem bredbåndspuljen har en så beskeden størrelse, at adgangsmetoden bør baseret på BSA og ikke rå fiber.

Dertil skal lægges, at det har vist sig som et fordyrende og irrelevant ekstra krav, at der skal lægges yderligere tomrør ned sammen med etableringen af de pågældende netværk. Konkurrencen sikres allerede gennem tredjepartsadgangen og det burde være tilstrækkeligt. Dansk Energi har således intet kendskab til, at de tomrør er blevet efterspurgt eller vil blive efterspurgt i fremtiden. For hver ekstra krone der bruges på andet end at sikre borgerne adgang – som eksempelvis de facto ubrugelige tomrør – er der naturligvis én krone mindre til at hjælpe andre borgere med en tilsvarende adgang.

I forhold til brugen af statsstøtte til bredbånd i Danmark, opfordrer Dansk Energi derfor til, at bredbåndspuljen i stedet for den nuværende gruppefritagelsesordning i stedet baseret på en paraplygodkendelse i EU-Kommissionen, som baserer sig på en række mere dansk-tilpassede og specifikke krav som eksempelvis BSA-adgang. Noget som også vil skabe en mere lige konkurrencesituation i forhold til bredbåndspuljen.

Dansk Energi mener derudover, at kommunerne bør have en mere central rolle under bredbåndspuljen, og at kommunerne skal kunne søge særskilt fra puljen til kommunale udbud, hvori der stilles dækningskrav som stemmer overens med støtteberettigede adresser. Ved at lave kommunale udbud, kan der således sikres større og mere sammenhængende projekter i stedet for som nuværende, hvor det primært er op til lokalområdernes ildsjæle at trække læsset.

Dansk Energi anser grundlæggende en genaktivering af den kommunale lånepulje som en bedre og mere effektiv måde at realisere de politiske målsætninger om at nå ud til alle med bedre bredbånd. Kommunerne både kan og skal spille en mere central rolle i at fremme dækningen i de områder, hvor markeds kræfterne ikke slår til. Samtidig kan kommunerne sikre, at der ikke efterlades restgrupper fordi det alene – i sin nuværende form – er ressourcestærke ildsjæle, som driver udviklingen. For kommunerne er det et spørgsmål om bosætning og erhvervstiltrækning.

Derudover anser Dansk Energi den nuværende ordning med fradrag for etablering af en ny og bedre bredbåndsforbindelse som et mere effektivt og dermed også mindre administrativt byrdefuldt værktøj til at sikre en bedre bredbåndsdækning rundt om i landet. En sådan fra-

dragsordning kan nemt spille sammen med den kommunale lånepulje og dermed også samlet styrke indsatsen i modsætning til den nuværende version af bredbåndspuljen.

Dansk Energi opfordrer endelig konkret til, at boligejere, som ønsker at indgå i et bredbåndprojekt under bredbåndspuljen bør registrere sig med brug af NemID, hvilket vil reducere de administrative byrder for de involverede bredbåndsaktører.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Thomas Woldiderich

Energistyrelsen

Danish ICT and Electronics Federation

Att.: tele@ens.dk, hkj@ens.dk, rro@ens.dk

Høring om evaluering af bredbåndspuljen

Energistyrelsens seneste bredbåndskortlægning viser at bredbåndsdækningen i Danmark er god. Næsten 9 ud af 10 virksomheder og boliger har adgang til 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload. De steder, som ikke har adgang til højhastighedsbredbånd, er de områder uden for byerne, hvor der ikke er udrullet fiber- eller kabel tv-bredbånd, hvor der bor færre, og hvor færre driver virksomhed.

Særligt Region Sjælland halter bagefter. Men det er samtidig den del af landet, der har vist den bedste forbedring. Fra 2015 til 2016 har man hævet dækningen fra 68 pct. til 77 pct. (100/30 Mbit) – vel at mærke før midlerne fra bredbåndspuljen var udmøntet. Det viser, at det private marked også kan levere bedre dækning i de tyndere befolkede dele af landet.

DI mener derfor, at regeringen i samarbejde med landets regioner og kommuner i langt højere grad vil kunne støtte en hurtig og effektiv bredbåndsudrulning ved at skabe bedre investerings- og udrulningsvilkår for telebranchen.

Der er i den forbindelse et manglende fokus på sammenhængen mellem kommunale barrierer og dårlig dækning, såsom restriktiv adgang til opstilling af mobilmaster og nedgravning af fiberkabler, høje lejeomkostninger til opstilling af master og sendeudstyr på offentlig ejendom, lange sagsbehandlingstider og forskelligartet tilgang fra kommune til kommune samt manglende koordinering mellem myndigheder på tværs af kommunegrænser.

Tilsvarende er der manglende fokus på sammenhængen mellem dyre frekvensauktioner, rigide dækningskrav, korte bindingsperioder på mobilmarkedet, utidssvarende afskrivningsregler på ikt-investeringer samt offentlig indblanding på udbudssiden (men ikke på efterspørgselssiden), som afholder telebranchen fra at investere mere i mobil- og bredbåndsforbindelser, end de gør i dag.

På efterspørgselssiden kunne stat, regioner og kommuner med fordel kortlægge fremtidige offentlige investeringer, der kræver bedre bredbåndsforbindelse, herunder investeringer i telemedicin, nye hospitaler, beredskabsområdet, samt test af ny teknologi. Det vil medvirke til en større investeringssikkerhed og –villighed lokalt og regionalt.

Endelig strider bredbåndsmålsætningen på 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload mod det markedsbaserede princip. Denne målsætning har vist sig at medføre, at der

ensidigt fokuseres på at skabe udbud. Energistyrelsens egen opgørelse viser imidlertid, at kun godt 17 pct. i dag har 100 Mbit/s forbindelse, mens hele 88 pct. har adgang hertil. Tildelingen af offentlige midler bør derfor ikke være begrænset af 2020-målsætningen, men i stedet ske ud fra en vurdering af dækningsbehovet for ansøgerne.

Sammenfattende skal det politiske fokus således være på at sikre dækning i de tyndt befolkede områder, hvor det kommercielle grundlag er svagt.

Her bør den offentlige medfinansiering være mere behovs- og efterspørgselsdrevet. Det vil sige at midlerne i første omgang skal prioriteres de landsdele, der i dag har den dårligste mobil- og bredbåndsdækning og hvor der ikke er planer om udbygning af infrastrukturen. Der bør ikke allokeres offentlige midler til områder, der er omfattet af dækningskrav via statens frekvensauktioner. Tilsvarende bør der ikke stilles dækningskrav for områder, der allerede har fået tildelt midler fra bredbåndspuljen i de kommende frekvensauktioner. Endelig bør antallet af virksomheder og borgere som vil få gavn af midlerne, samt andelen af egenbetaling, vægtes højt.

DI vil gerne understrege vigtigheden af at inkludere alle bredbåndsteknologier i evt. kommende bredbåndspuljer. Det vil sikre en hurtigere og mere effektiv udrulning i tyndt befolkede områder.

Til slut skal det nævnes, at bredbåndspuljen også har bidraget positivt til bredbåndsmarkedet ved at samle efterspørgslen og have fokus på egenbetalingen.

DI står til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Peder Søgaard-Pedersen
Fagleder
DI Digital

LANDDISTRIKTERNES FÆLLESRÅD

Roberthus, Tybovej 2
DK-6040 Egtved

T +45 6131 3636

F +45 6131 3641

M mail@landdistrikterne.dk

W www.landdistrikterne.dk

NOTAT

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Sendt pr. mail til tele@ens.dk og cc RRO@ens.dk

Dato: 23. oktober 2016

Enhed: Sekretariatet

Ansvarlig medarbejder: NJA

Høringssvar vedrørende evaluering af bredbåndspuljen

Landdistrikternes Fællesråd takker for høringen og skal fremkomme med nedenstående bemærkninger.

Bemærkninger til evaluering af bredbåndspuljen

Energistyrelsen har sendt evalueringen af den statslige bredbåndspulje i offentlig høring den 2. oktober 2017. Evalueringen udmønter en del af Aftale om vækst og udvikling i hele Danmark og indbefatter to overordnede spørgsmål, der vedrører puljens udmøntning, hvoraf Landdistrikternes Fællesråd har bemærkninger til en række forhold, som vurderes at have væsentlige virkninger på udviklingen i landdistrikter og yderområder.

Landdistrikternes Fællesråd har indhentet udtalelser fra en række medlemskommuner, herunder Lolland, Guldborgsund og Vordingborg kommuner.

Spørgsmål 1: Har bredbåndspuljen virket efter hensigten?

I henhold til Aftale om vækst og udvikling i hele Danmark blev der oprettet en forsøgsordning med en statslig bredbåndspulje på i alt 200 mio. kr til at forbedre dækningen i områder, hvor energi- og teleselskaberne ikke har planer om at udrulle ny infrastruktur inden for de kommende år. Landdistrikternes Fællesråd vurderer overordnet set, at det er positivt, at aftalepartierne har oprettet en bredbåndspulje, så hele Danmark kan blive digitaliseret, hvilket er et afgørende forhold for så vidt angår bosætning og erhvervsudvikling. Det er imidlertid også et voksende krav, blandt andet fordi kommunikation med offentlige myndigheder til stadighed bliver mere digital.

1.a. Landdistrikternes Fællesråd vurderer, at støtten fra bredbåndspuljen har bidraget til at skabe bedre bredbåndsdækning i specifikke lokalområder i landdistrikterne, som præges af markedssvigt. Landdistrikternes Fællesråd konstaterer samtidig, at større byer og tætbefolkede områder med konkurrencesvigt ligeledes har modtaget støtte fra bredbåndspuljen, hvilket Landdistrikternes Fællesråd finder uhensigtsmæssigt, eftersom det naturligvis sker på bekostning af de projekter i landdistrikterne som har fået afslag.

1.b. Landdistrikternes Fællesråd konstaterer, at én af de positive effekter ved bredbåndspuljen har været, at puljen har vist, at lokalsamfund i landdistrikterne kan påvirke udviklingen og sikre bedre bredbånd, hvis borgerne lokalt står sammen. Det inkonsekvente – om end positive – er imidlertid, at flere borgere har fået bedre bredbånd uden om puljen end gennem puljen. Dette skyldes ikke mindst, at energi- og teleselskaber alligevel har valgt at etablere bredbånd til de mange borgere, der har fået afslag fra bredbåndspuljen. Mange af disse afslag er sket i landdistrikterne.

1.c. I forbindelse med udmøntningen af den første ansøgningsrunde til bredbåndspuljen fik projekter i Region Hovedstaden over 15,5 millioner kroner. Samtidig fik et projekt i København over 3 mio. kr. Disse områder kan hverken betegnes som et landdistrikt, et tyndt-befolket område eller andet i den retning, vurderer Landdistrikternes Fællesråd. Udmøntningen af første ansøgningsrunde illustrerer efter Landdistrikternes Fællesråds opfattelse, at bredbåndspuljen ikke er målrettet optimalt, da manglende dækning i tætbefolkede områder grundlæggende skyldes manglende konkurrence og ikke en omkostningskrævende

og usammenhængende businesscase i forhold til udrulning, som det er tilfældet i landdistrikter og yderområder.

1.d. Egenbetalingen på 2.000 kr. pr. adresse er efter Landdistrikternes Fællesråds vurdering en passende størrelse.

1.e. Bredbåndspuljen har bidraget til, at energi- og teleselskaber flere steder har valgt at etablere bredbånd til de borgere i landdistrikterne, der har fået afslag fra bredbåndspuljen. Det er Landdistrikternes Fællesråds opfattelse og erfaring, at markedskræfterne mange steder gerne vil levere, såfremt der er et tilstrækkeligt kundegrundlag for det. Det er endvidere Landdistrikternes Fællesråds opfattelse, at puljen tilskynder husstande til at gå sammen, hvorved der mange steder dannes et kommercielt grundlag for at udrulle bredbånd.

1.f. Der har især været en del udfordringer med bredbåndskortet på styrelsens hjemmeside. Der blev tidligt i processen lavet indsigelser til kortet (up- og downloadhastighed på enkeltadresser), og det har været en stor proces for de lokale at følge op på dette. Det burde efter Landdistrikternes Fællesråds mening være udbyderne, der havde sikret, at dette kort var 100 % opdateret. Det har været en vanskelig proces for de lokale at skulle forholde sig til alle adresser i de områder, man arbejdede med, herunder nye huse, om der overhovedet var et hus på adressen og om det i givet fald var den rigtige forbindelse, der er angivet på bredbåndskortet? Kortet har dog fungeret godt, når der blev lagt ændringer ind, bemærker Landdistrikternes Fællesråd.

1.g. Ingen bemærkninger.

Spørgsmål 2: Er der noget vedrørende puljen, som bør ændres?

2.a. Ingen bemærkninger.

2.b. Landdistrikternes Fællesråd vurderer, at pointsystem efter udbud opleves som meget ufleksibelt, og vægtningen af de enkelte parametre findes skæv. Hvis et projekt er omkostningskrævende og udbyder har givet tilbud på en pris på f.eks. 40.000 kr. pr. husstand i et større område, så rykker en øget egenbetaling kun ganske lidt ved pointscoren, hvis en lodsejer vælger at fordoble egenbetalingen f.eks. fra 2.000 kr. til 4.000 kr. Puljen understøtter pt., at der fortsat er et større incitament for udbyderne til at give tilbud der, hvor der er kort mellem husene. Det opleves også som skævt, at evt. kommunale tilskud tæller med i pointscore. Landdistrikternes Fællesråd vurderer, at mange land- og yderkommuner ikke kan honorere dette medfinansieringskrav, og derfor vil sammenslutninger/borgergrupper/lodsejerforeninger i sådanne kommuner score lavere. I det åbne land/landområder er det svært at opnå en tilslutning fra 100 husstande, hvorfor dette tal anbefales sat ned.

2.c. Der kan gøres mere for at forbedre de åbne krav til engrosadgang, mener Landdistrikternes Fællesråd. Der bør for eksempel ikke være nogen binding for borgerne, hvilket vil øge konkurrencen om kunder (abonnementer) i de områder, hvor der gives støtte fra bredbåndspuljen. Samtidig bør der ses på, om den åbne adgang er attraktivt skruet sammen for alle energi- og teleselskaberne, så det sikres, at ordningen ikke afholder nogle aktører fra at søge, som det ellers har kunnet opfattes. Afholdes aktører fra at søge, betyder det selvsagt også noget for prisen på de tilbud, som projekterne modtager og dermed også noget for, hvor langt midlerne i bredbåndspuljen rækker.

2.d. Landdistrikternes Fællesråd mener, der kunne iværksættes en række konkrete justeringer, som kunne målrette puljen yderligere mod de mindst befolkede områder:

- Kravene til projektomfang kunne nedskaleres (færre adresser pr. projekt), hvorved sandsynligheden for, at de projekter der modtager støtte, faktisk ligger i de områder, hvor der er markedssvigt, stiger.
- Der kunne udarbejdes en kortlægning af relevante områder ved at beregne et densitetstal for hver adresse i Danmark. Herefter kunne disse tal sættes ind på de samme adresser fra bredbåndspuljen. På denne måde afgrænses puljen til bredbåndspuljeadresser, som ligger i tyndtbefolkede områder med markedssvigt. Et sådan kort er tidligere udarbejdet af konsulentvirksomheden Netplan A/S (bilag).

2.e. Sommerhusgæster efterspørger i stigende grad muligheder for hurtigt bredbånd. I en lokaløkonomisk kontekst, er sommerhusudlejning et vigtigt parameter for at øge overnatningskapaciteten for turister og dermed skabe øget omsætning i landdistrikterne, vurderer Landdistrikternes Fællesråd, som imidlertid peger på, at boliger og virksomheder bør have førsteprioritet i forhold til bredbåndspuljen.

Afsluttende bemærkninger

Landdistrikternes Fællesråd er til rådighed i forbindelse med eventuelle spørgsmål. En kopi af høringssvaret er fremsendt til Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer.

Med venlig hilsen

Landdistrikternes Fællesråd

Steffen Damsgaard /
Formand

Noa Jankovic
Politisk chef

BILAG

Densitet af ALLE adresser [Adresser/km²]

Bredbåndspuljeadresser

	>1.000	(25776)
	250 til 1.000	(77941)
	40 til 250	(70125)
	0 til 40	(98721)

Kilde: Netplan A/S

Energistyrelsen
Amaliegade 44
DK-1256 København K
Sendt til tele@ens.dk

24. oktober 2017

Høringsvar til evaluering af bredbåndspuljen

Dansk Erhverv har den 2. oktober modtaget en invitation til at bidrage til evalueringen af bredbåndspuljen. Dansk Erhverv arbejder sammen med IT-Branchen, Danmarks største brancheorganisation for it- og televirksomheder, som også støtter dette høringssvar.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv støtter bestræbelserne for, at flere danskere skal have mulighed for at få en god bredbåndsforbindelse. En stærk digital infrastruktur er en forudsætning for vækst og udvikling i det digitale samfund. Bredbåndspuljen har bidraget til at indfri denne målsætning.

Prisen er dog høj pr. ny forbundet husstand, og det er samlet kun få borgere og virksomheder, der har haft gavn af midlerne i bredbåndspuljen.

Det er primært de private investeringer, der kan og skal sikre, at flest muligt borgere og virksomheder får adgang til hurtige bredbåndsforbindelser. Der har således i 2016 været en vækst på 55 pct. fra 266.000 til 412.000 i antallet fastnet bredbåndsabonnementer med mindst 100 Mbit/s i download. Bredbåndspuljen har i 2016 til sammenligning forbedret dækningen på 3.739 adresser ved hjælp af de afsatte 80 mio. kr.

Bredbåndspuljen er målrettet støtte til bredbåndsudrulning på de adresser, hvor ingen teleselskaber har planer om at investere i bredbånd. Det væsentligste bidrag til at fremme bredbåndsudrulningen i disse områder ville være at reducere omkostningerne ved og barriererne for udrulning af bredbånd – og hermed sænke tærsklen for, hvornår der er et økonomisk grundlag for private investeringer i bredbåndsudbygning. Et gunstigt investeringsklima for private investeringer i bredbåndsudrulning er samlet det mest effektive middel til at sikre, at flere borgere og virksomheder får gode bredbåndsforbindelser.

Dansk Erhverv påskønner i øvrigt, at Energistyrelsen foretager en evaluering af bredbåndspuljen og hermed giver mulighed for at foretage justeringer af dens fremadrettede virke.

Specifikke bemærkninger

Spørgsmål 1. Har puljen virket efter hensigten?

1.a. Dansk Erhverv anerkender, at puljen har virket efter hensigten. Der er adresser, som har fået adgang til bredbånd, der ellers ikke ville have fået denne adgang. Desværre er der tale om relativt få adresser.

1.b. Det har også været en positiv effekt, at bredbåndspuljen har skabt interesse i lokalsamfund for at gå sammen om bredbåndprojekter og at mobilisere lokalområdet til at søge tilslutning via bredbåndspuljen eller på anden vis.

1.c Dansk Erhverv er ikke bekendt med, at projekter uberettiget skulle have opnået støtte. Det er nødvendigt også fremover at fastholde, at der kun skal gives støtte på adresser, hvor der ikke tilbydes bredbånd med en hastighed på mindst 10 Mbit/s, og hvor der ikke er planer om at udrulle bredbånd på markedsvilkår.

1.d. Dansk Erhverv har ikke kendskab til, at egenbetalingen på 2.000 kr. udgør et problem.

1.c[sic] Dansk Erhverv har ikke konkret kendskab til, at muligheden for at søge statsstøtte har afholdt teleudbydere fra at udrulle bredbånd på de pågældende adresser, hvor det jo er påvist, at der ikke er planer om at udrulle bredbånd.

1.e I kortlægningen bør også muligheden for at få mobilt bredbånd ved hastigheder på over 10 Mbit/s inddrages. Det vil bidrage til at optimere ressourceudnyttelsen og bør være en følge af teknologineutralitet.

1.f Bredbåndspuljen vides ikke at have givet anledning til yderligere problemer på bredbåndsmarkedet.

Spørgsmål 2. Er der noget vedrørende puljen, der bør ændres?

2.a Dansk Erhverv har ingen bemærkninger i forhold til de administrative byrder.

2.b. Pointsystemet for tildeling af midler fra puljen fremmer projekter, der har lave enhedsomkostninger. Det kan betyde, at projekter i de tyndest befolkede områder forbigås. Det er en politisk prioritering, om der skal lægges vægt på at få flest muligt nye adresser tilkoblet for pengene, eller om midlerne skal anvendes i de tyndest befolkede områder.

I dette lys kan en justering af kravsspecifikationerne hjælpe med at nå ud til flere borgere og virksomheder i de tyndt befolkede områder. Det kræves i Bredbåndspuljen, at nye forbindelser senest i 2020 skal kunne levere oplevede hastigheder på mindst 100 Mbit/s download, hvilket forhindrer

en række leverandører af mobilt bredbånd i at byde på projekterne. En mobil forbindelse på fx 30 Mbit/s download vil være et stort fremskridt for de berørte borgere og virksomheder, og den vil i langt de fleste tilfælde være en tilstrækkelig løsning.

2.c. Dansk Erhverv har ingen bemærkning i forhold til åben engrosadgang.

2.d. Som ovenfor beskrevet, vil en justering af hastighedskravene, der muliggør støtte til hurtigt mobilt bredbånd, medføre at flere i de tyndt befolkede områder kan få støtte fra bredbåndspuljen.

2e. Dansk Erhverv støtter, at sommerhuse fortsat skal kunne modtage støtte. Det er vigtigt for turismebranchen, at også sommerhusområderne prioriteres med bredbåndsindsatsen.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående høringssvar.

Med venlig hilsen

Poul Noer
Chefkonsulent

23. oktober 2017

UDKAST TIL DANSK METALS HØRINGSSVAR OM BREDBÅNDSPULJEN

Energistyrelsen har den 2. oktober 2017 (J.nr. 2017-5537) indkaldt kommentarer til evaluering af statens bredbåndspulje. I den forbindelse er der specifikt efterlyst svar på en række spørgsmål om puljen har virket efter hensigten, og om der er noget ved puljen, som bør ændres.

I det følgende angives Dansk Metals kommentarer til de enkelte punkter i Energistyrelsens høringsbrev.

Har puljen virket efter hensigten?

1.a. Er det vurderingen, at støtten fra Bredbåndspuljen har bidraget til bedre bredbåndsdækning i lokalområder, hvor der ellers ikke ville blive rullet ud på rent kommercielle vilkår?

Dansk Metal: En del af de projekter, som fik støtte i 2016 ville ikke være blevet realiseret på rene kommercielle vilkår. På den måde har Bredbåndspuljen bidraget positivt, ligesom det formentlig har haft en afledt positiv effekt i forhold til lokale initiativer og selskabernes større fokus på at tilbyde løsninger, hvor der er lokale ildsjæle, der bidrager til udbredelsen af kendskab til selskabernes tilbud på dette område.

1.b Har der været andre positive effekter af Bredbåndspuljen?

Dansk Metal: Bredbåndspuljen har utvivlsomt hævet den politiske opmærksomhed på problemstillingen, hvilket har affødt større mediemæssig opmærksomhed, og dermed har borgerne i mange lokalområder fået øje på mulighederne for selv at gøre en indsats.

1.c. Er der givet støtte til projekter, som burde kunne have været gennemført på rent kommercielle vilkår? Hvad kræves der i givet fald, for at et projekt er kommercielt bæredygtigt?

Dansk Metal: Utvivlsomt, idet et projekt med mindst 75-100 husstande inden for et snævert geografisk afgrænset område, burde være kommercielt bæredygtigt i langt de fleste tilfælde. Der findes næppe en simpel formel for, hvad der er kommercielt bæredygtigt. Det er op til de private udbydere på markedet at afgøre i den konkrete situation, om det ud fra en samlet

vurdering er fornuftigt at foretage den langsigtede investering, der kræves for at udrulle bredbåndsinfrastruktur til en række husstande.

1.d Har egenbetalingen på mindst 2.000 kr. pr. adresse en passende størrelse i forhold til prisen for tilslutning på markedet generelt?

Dansk Metal: Hvis udgangspunktet for Bredbåndspuljen er, at den skal støtte, hvor markedet ellers ikke dækker, så virker det ikke logisk at sammenligne med tilslutningsprisen på markedet. Det vil under alle omstændigheder skulle baseres på en rimelighedsbetragtning. Det ville ikke være rimeligt at støtteberettigede adresser skulle kunne få en tilslutning uden selv at bidrage. Egen bidraget bør på den anden side ikke afskrække lokale initiativer fra at søge om støtte. Erfaringerne fra de 2 første år viser, at der er flere ansøgninger end midler at uddele samt at flere projekter opererer med større egenbetaling end 2000,- Beløbets størrelse lader dermed ikke til at blokere for ansøgninger, men kriterierne bør fortsat tilskynde til at hæve beløbet for at vise en reel vilje til selv at bidrage til udrulningen og dermed vise, at bredbåndstilslutningen har stor betydning for husstanden eller virksomheden.

1.e. Har det hæmmet teleudbydernes udrulning af bredbåndsinfrastruktur på almindelige kommercielle vilkår, at der har været mulighed for at søge om støtte til udrulning af infrastruktur fra en statslig pulje?

Dansk Metal: Ja og nej. Det har hæmmet på den måde, at det har skabt usikkerhed om udbudsbetingelserne på bredbåndsmarkedet. De knapt 300.000 støtteberettigede adresser i 2016 fik automatisk en anden status for udbyderne, idet der her ville være en potentiel mulighed for at nedbringe omkostningerne ved at udrulle til netop disse adresser. Da en stor del af disse adresser som nævnt i forvejen kunne være kommercielt interessante, hvis de slog sig sammen i geografisk afgrænsede områder, så afventede selskaberne selvsagt resultaterne af ansøgning til Bredbåndspuljen.

Den positive effekt af Bredbåndspuljen har til gengæld været, at de mange støtteberettigede adresser OG mange andre adresser med svag bredbåndsdækning er blevet opmærksom på, at de ved at slå sig sammen står langt bedre i forhold til udbyderne og dermed øger chancen for at få udrullet bredbånd på kommercielle vilkår til deres lokalområde. Det gælder også, fordi Bredbåndspuljen jo kun kan yde støtte til en meget begrænset andel af de nu ca. 270.000 støtteberettigede adresser.

1.f. Er kortlægningen af, hvor der er eller kommer bredbånd, god nok, eller kan der laves forbedringer?

Dansk Metal: Det er en udfordring, at kortlægningen også skal omfatte selskabernes planlagte dækning 3 år frem i tiden. Det er også en udfordring, at kortlægge trådløse teknologiers dækning, både i forhold til den faktiske dækning på husstands niveau og planlagt dækning, der kan være mere fleksibel end kabelbaseret bredbånd.

1.g. Har Bredbåndspuljen givet andre konkurrencemæssige problemer på bredbåndsmarkedet?

Dansk Metal: Kravet om åben engros adgang til de støttede net er forståeligt og rimeligt, men den nuværende regulatoriske ramme skaber en fremtidig usikkerhed og uklarhed på markedet for den status, som disse net har de næste 10 år.

Er der noget vedrørende puljen, som bør ændres?

2.a. Kan der gøres noget for at lette den administrative byrde for de projekter, der søger om støtte?

Dansk Metal: Det synes at virke godt og hensigtsmæssigt med den digitale ansøgningsproces.

2.b. Giver de fem objektive kriterier og den bagvedliggende pointmodel, som anvendes til at afgøre hvilke projekter, der kan få støtte en balanceret vægtning?

Dansk Metal: Resultaterne af tildelingen i 2016 samt ansøgningerne til støtte i 2017 giver indtryk af, at pointmodellen favoriserer store projekter. Det medfører, at det er en fordel at være mange støtteberettigede adresser inden for et lille geografisk afgrænset område, typisk bymæssig bebyggelse eller sommerhusområde. Det synes at være i modstrid med de hidtidige intentioner om at øge bredbåndstilslutningerne i tyndt befolkede områder, hvor det typisk er markant dyrere for selskaberne at levere en bredbåndstilslutning til den enkelte husstand.

2.c. Kan der gøres noget for at forbedre de krav til åben engrosadgang, som gælder i forhold til net, der etableres med støtte fra Bredbåndspuljen?

Dansk Metal: En mulighed kunne være at etablere et fælles engrossalg for de net, som er etableret med støtte fra Bredbåndspuljen. Opgaven kunne sendes i udbud og når den var etableret være et tilbud, som de støttede net kunne benytte sig af, hvis de ønskede det.

2.d. Er der konkrete justeringer, fx i forhold til egenbetaling, det maksimale støttebeløb eller projektstørrelse, som kunne målrette puljen yderligere mod mindre befolkede områder?

Dansk Metal: Der burde indføres et loft over antallet af støtteberettigede adresser i et projekt f.eks. på 100 adresser. Samtidig kunne der indføres en pointmæssig favorisering af adresser i landzone for netop at fokusere puljemidlerne mod adresser i tyndt befolkede områder. Det kunne måske også tilskynde mindre bysamfund i byzone til at tage de omkringliggende enkeltadresser med i projektet, idet disse ofte ellers har svært ved at være kommercielt interessante.

2.e. Bør sommerhuse fortsat kunne modtage tilskud, eller bør Bredbåndspuljen fokuseres på bolig og virksomheder?

Dansk Metal: Da der er tale om meget begrænsede støttemidler bør fokus være på dækning af boliger og virksomheder. Sommerhuse er ofte placeret i større klynger og burde således være kommercielt interessant, hvis der er den nødvendige betalingsvillighed blandt sommerhusejerne.

3. Øvrige bemærkninger?

Dansk Metal vil gerne støtte politiske forslag om at samle alle gode kompetente kræfter på bl.a. DTU, fra brancheorganisationer og faglige organisationer i en fælles indsats for at afdække alternative måder at skaffe bredbåndsdækning til de områder, hvor markedet ikke kan forventes at dække.

Dansk Metal vil samtidig opfordre til, at alle de afsatte støttemidler i Bredbåndspuljen udloddes til direkte støtte til projekter og ikke anvendes på f.eks. at dække administration af puljen i ministeriet og styrelsen, som det er tilfældet i 2017.

Venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Per Påskesen'.

Per Påskesen